

Rapport Hengelvangstregistratie 2010

SNOEKBAARS

**Volkerak
Zoommeer
Bathse Spuikanaal
Schelde-Rijnkanaal**

Inhouds opgave

<u>Onderwerp</u>	<u>blz</u>
Inleiding	3
Deelnemers aan de vangstregistratie	3
Gegevens hengselvangstregistratie	4
Vangsten en onttrekking	5
Onttrekking snoekbaars	7
Onttrekkingspercentage gevangen MAATSE snoekbaars	7
Gemiddelde vangst per uur	8
Vangsten per maand	8
Samenvatting	9
Conclusies en aanbevelingen per onderwerp	10

RAPPORT HENGELVANGSTREGISTRATIE 2010 Volkerak, Zoommeer, Bathse Spuikanaal en Schelde-Rijnkanaal

Inleiding

De in de kop aangegeven wateren staan in de "Landelijke & Federatieve Lijst van Viswateren 2010 - 2011 - 2012" die bij de vispas hoort.

Met ingang van 2007 heeft het bestuur van Sportvisserij Zuidwest Nederland besloten de meeneemlimiet voor snoekbaars voor deze wateren op nul te stellen. Op advies van de visstandbeheercommissie Volkerak/Zoommeer is het voor sportvissers, die voor eigen gebruik snoekbaars willen meenemen, toegestaan dat zij vanaf 2007 gebruik kunnen maken van een onttrekkingsvergunning, waarvoor in 2010 € 7,50 in rekening werd gebracht.

De beroepsvisserij mag haar bijvangst aan snoekbaars behouden.

Met deze onttrekkingsvergunning is het toegestaan maximaal 3 maatse snoekbaarzen per visdag mee te nemen. Als tegenprestatie voor het onttrekken van snoekbaars is de sportvisser echter verplicht tot registratie van de gevangen snoekbaars in aantallen en lengte per visdag en de locatie waar de snoekbaars gevangen is.. Tevens moet het aantal dat voor eigen gebruik mee genomen wordt ook worden vermeld. Bij de onttrekkingsvergunning wordt ten behoeve van de verplichte registratie een "Vangstregistratiekaart Snoekbaars" verstrekt aan de sportvisser.

De sportvisser kan er echter óók voor kiezen om in plaats van de vangstregistratiekaart gebruik te maken van het Hengelvangstregistratiesysteem "HVR Online" van Sportvisserij Nederland.

HVR Online is een internettoepassing voor het registreren van hengselvangsten en wordt steeds meer toegepast als middel bij het verzamelen van gegevens over visstanden en vismigratie. Zowel individuele sportvissers als hengelsportverenigingen gebruiken HVR Online voor het registreren van vangsten. Ook tijdens viswedstrijden wordt het middel regelmatig ingezet. Voor dit hengselvangstregistratieproject is HVR Online niet erg intrek. Waren het in 2008 nog 18 sportvissers die HVR Online gebruikte voor registratie van hun snoekbaarsvangsten, in 2009 waren dit slechts 4. In 2010 liep dit aantal weer op tot 15 sportvissers. Slechts 3% maakt derhalve gebruik van de mogelijkheid om gegevens aan te leveren via HVR Online. Dat is erg weinig.

Dit rapport heeft betrekking op de in 2010 gevangen snoekbaars die via de retour gestuurde vangstregistratiekaarten geregistreerd zijn door de sportvissers alsmede op de vangstgegevens van sportvissers die hun vangsten geregistreerd hebben in HVR Online.

Deelnemers aan de vangstregistratie

Het aantal in 2010 verstrekte onttrekkingsvergunningen is 374. Hiervan werden 200 vangstregistratiekaarten retour ontvangen waarvan 189 kaarten correct zijn ingevuld. 15 sportvissers met een onttrekkingsvergunning hebben hun snoekbaarsvangsten geregistreerd via HVR Online.

Voor dit rapport zijn dus de snoekbaarsvangstgegevens van $189 + 15 = 204$ sportvissers in beschouwing genomen.

In onderstaande tabel is het retourpercentage voor 2007 t/m 2010 uitgerekend:

Tabel 1

Jaar	aantal verstrekte vergunningen	aantal retour ontvangen registraties	% retour
2007	600	252	42%
2008	415	216	52%
2009	389	258	66%
2010	374	204	55%

Geconstateerd kan worden dat in 2010 het aantal uitgegeven onttrekkingsvergunningen licht is gedaald t.o.v. 2009. Het aantal retour gezonden vangstregistratiekaarten is in 2010 gedaald naar 55%, terwijl dit als voorwaarde is gesteld om het jaar erop weer een onttrekkingsvergunning te mogen

ontvangen Ruim de helft van de sportvissers met een onttrekkingsvergunning stuurde in 2010 de vangstregistratiekaart retour na afloop van het jaar.

Gegevens hengselvangstregistratie

In onderstaande tabel zijn de basisgegevens van de hengselvangstregistratie 2007 t/m 2010 opgenomen welke via de registratiekaart én via HVR Online zijn geregistreerd door de sportvissers die mee hebben gewerkt aan het snoekbaarsmonitoringsproject voor het Volkerak, Zoommeer, Bathse Spuikanaal en het Schelde-Rijnkanaal.

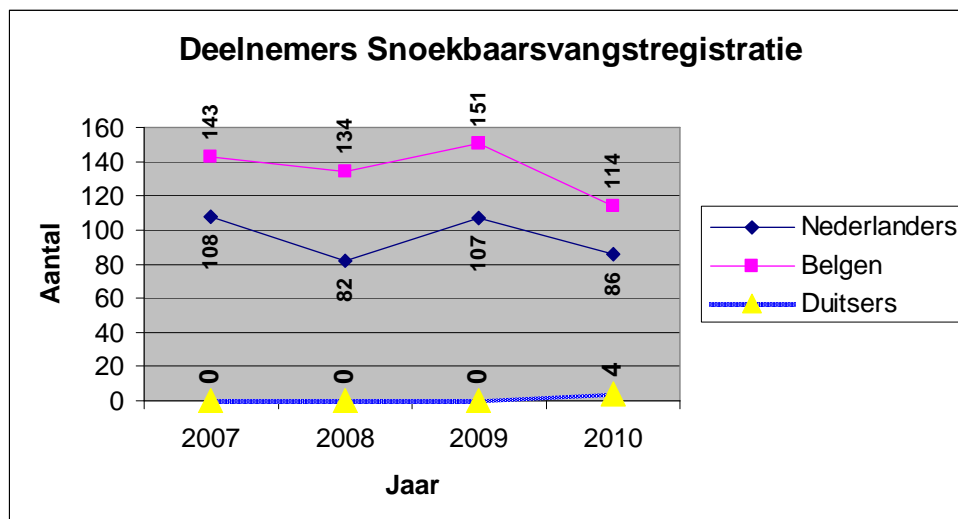
Tabel 2

BASISGEGEVENS	2010	2009	2008	2007
Aantal deelnemende sportvissers	204	258	216	252
Aantal visdagen	1313	1684	1201	*)
Aantal visuren	12787	16055	12500	*)
Aantal gevangen snoekbaarzen	4783	7275	7459	8606
Aantal meegenomen (ontrokken) snoekbaarzen	1153	1633	1220	1920
Maximale lengte gevangen snoekbaars	104	107	106	*)

*) Zijn in 2007 NIET geregistreerd

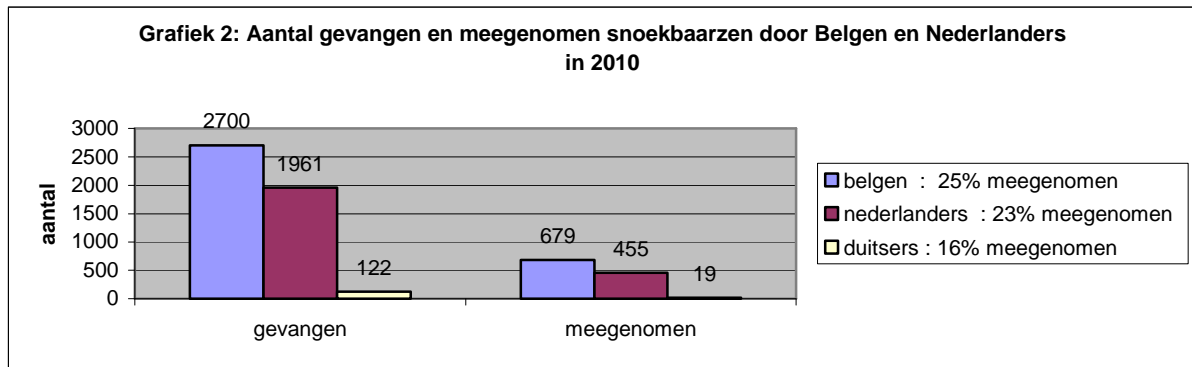
De basisgegevens 2010 zijn ingevoerd in een spreadsheet en daarna met de selectie- en combinatiemogelijkheden die dit programma biedt, verwerkt in grafieken en tabellen die zijn opgenomen in dit rapport "hengselvangstregistratie 2010".

Grafiek 1: Deelnemers snoekbaarsvangstregistratie

Van de in totaal 204 sportvissers die hun snoekbaarsvangstgegevens voor 2010 hebben ingeleverd, komen er 86 uit Nederland, 114 uit België en 4 uit Duitsland.

Opmerkelijk blijft dat het merendeel van de uitgegeven onttrekkingsvergunningen is aangevraagd door sportvissers uit België. Dit zal ongetwijfeld te maken hebben met het feit dat het Volkerak en Zoommeer een uitstekend snoekbaarswater is dat relatief dicht in de buurt van België is gelegen. Dat sportvissers uit België meer snoekbaars meenemen, iets dat vaak beweerd wordt, kan aan de hand van de volgende tabel ontkracht worden.

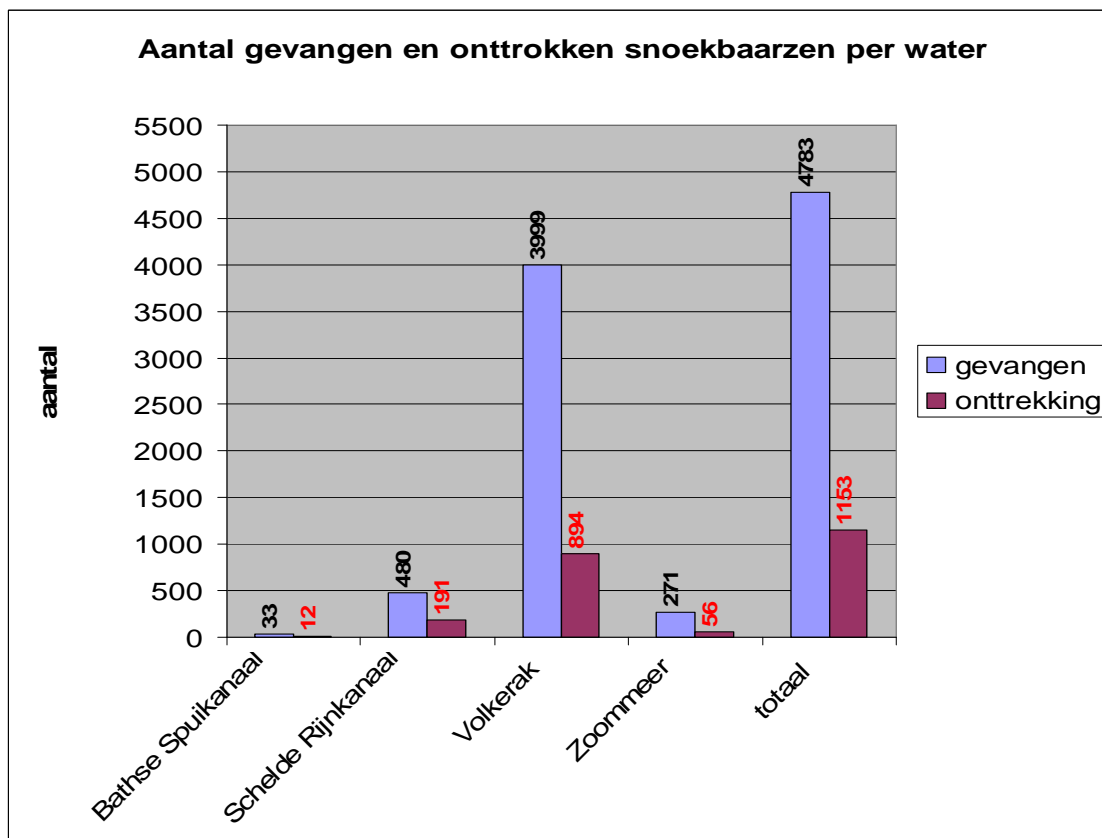

Deze rapportage geeft geen inzicht in de omvang van stroperijactiviteiten. In 2009 is Sportvisserij Zuidwest Nederland gestart met een controleproject op het Volkerak/Zoommeer. De eigen BOA's controleren regelmatig op dit water. Zo werden er tot twee maal toe arrestaties verricht. Het is zaak voor zowel de sport als de beroepsvisserij zeer actief te blijven controleren op onder meer het vissen zonder toestemming en op snoekbaarsstroperij. Op de website www.sportvisserijbelangen.nl is meer informatie te vinden over controleactiviteiten.

Vangsten en onttrekking

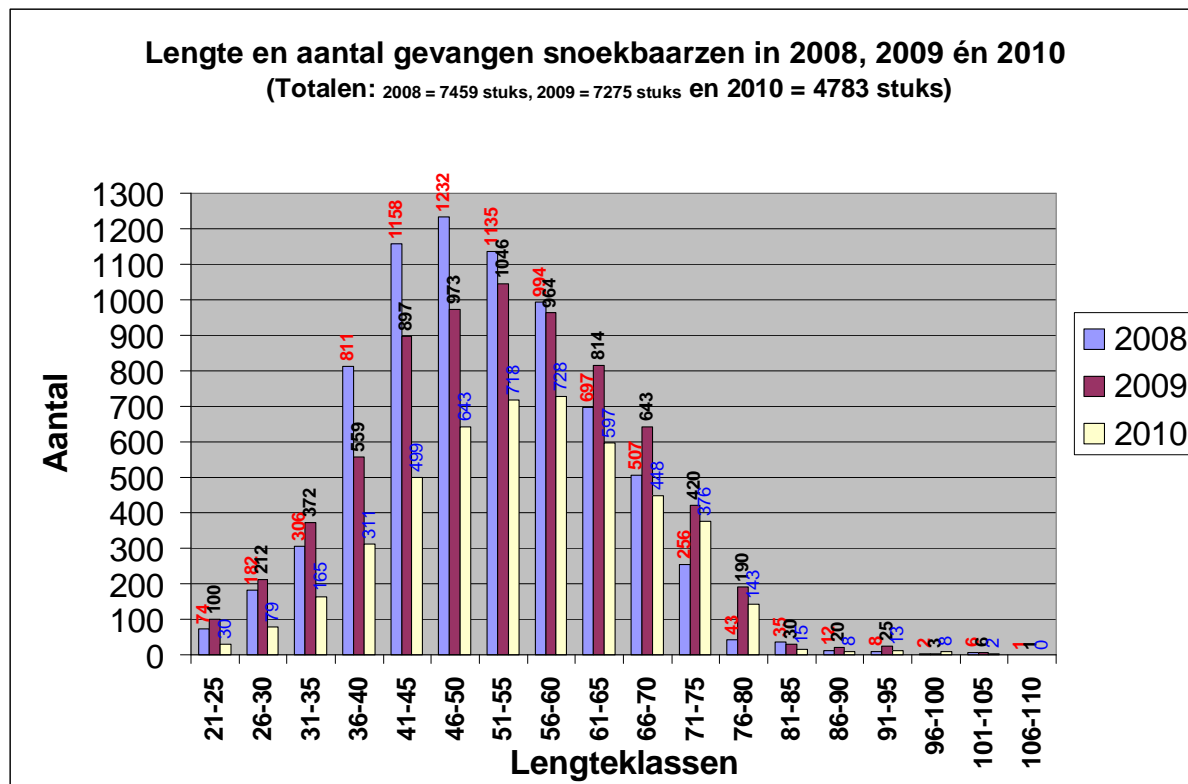
In totaal zijn er 4783 snoekbaarzen gevangen en daarvan werden er 1153 meegenomen (onttrokken) in 2010. De verdeling daarvan over de betreffende wateren is als volgt:

Grafiek 3:

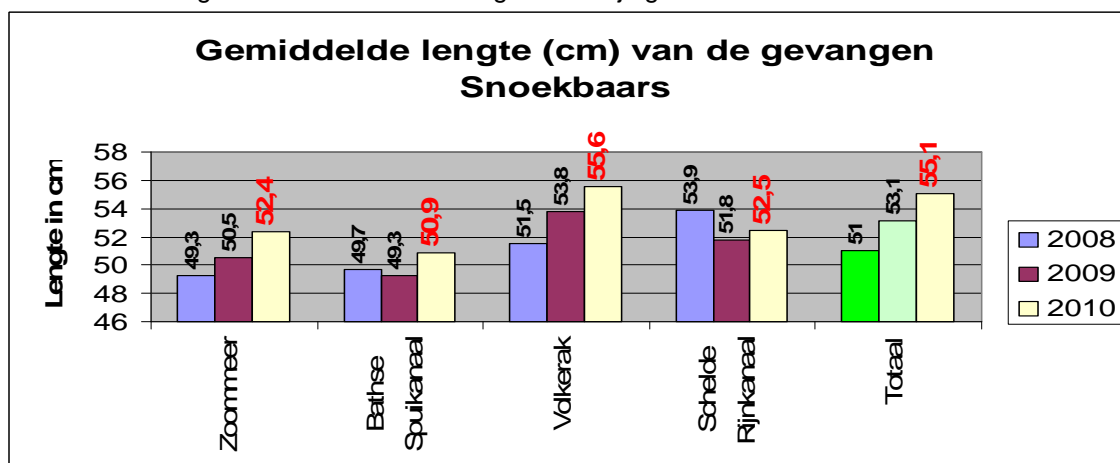
De lengte van de gevangen snoekbaarzen varieerde van 21 cm tot 107 cm. Het onttrekkingspercentage per water is weergegeven in tabel 3 op blz 7

In de volgende grafiek zijn de aantallen gevangen snoekbaarzen per lengteklasse (cm) weergegeven voor het totaal van de 4 wateren.

Ten opzichte van 2008 (7459 stuks) is het aantal in 2010 gevangen snoekbaarzen (4783 stuks) met 36 % **afgenomen**. Dit is een dramatische afname en zeer opmerkelijk, omdat het afnamepercentage in 2009 t.o.v. 2008 slechts 2,5 % bedroeg. Deze afname kan niet te wijten zijn aan het aantal visuren. In 2008 bedroeg het aantal visuren 12500 en in 2010 steeg dit licht met 2,3 % tot 12787 visuren. Het kan bijna niet anders dan dat het aantal snoekbaarzen in de onderzochte wateren sterk aan het afnemen is. Mogelijk dat de toename van het toezicht hierin een rol speelt.

Met de beschikbare registratie van de aantallen per lengteklasse is de gemiddelde lengte van de gevangen snoekbaars in cm, voor elk water te berekenen. In onderstaande grafiek is deze berekening inzichtelijk gemaakt.

Grafiek 3

De gemiddelde lengte (in 2008: 51 cm, in 2009: 53,1 cm) van de gevangen snoekbaars in 2010 weer gestegen met 2 cm naar 53,1 cm. Dit is niet voor alle wateren gelijk, maar voor alle wateren geldt dat er een stijging is in 2010 t.o.v. van 2009.

De gemiddelde lengte van de snoekbaarzen die aan de hengel zijn gevangen is 55,1 cm (zie voorgaande grafiek). Bij deze lengte heeft de snoekbaars een gewicht van gemiddeld ca 1,4 kg (bron: Kennisdocument snoekbaars 2007).

Onttrekking snoekbaars

Door sportvissers mogen, conform de onttrekkingvergunning, per visdag 3 snoekbaarzen worden meegenomen. De registratiekaart voorziet in het kunnen noteren van het **aantal** meegenomen snoekbaarzen per visdag.

Houden we rekening met het totaal aantal gevangen snoekbaarzen, het totaal aantal meegenomen snoekbaarzen en de gemiddelde lengte en gewicht per snoekbaars dan kan het totale onttrekkingsgewicht in kg en het onttrekkingspercentage per water worden berekend.

In onderstaande tabel is per water het onttrekkingsgewicht en –percentage weergegeven voor het jaar 2010. Ter vergelijking is in de laatste kolom het onttrekkingspercentage voor 2007, 2008 én 2009 opgenomen. Bij het totaal aantal meegenomen snoekbaars is rekening gehouden met de gemiddelde lengte en gewicht van de maatse snoekbaars (58,0 cm en 1,8 Kg).

Tabel 3

Onttrekkings-Tabel 2010	Totaal aantal gevangen snoekbaarzen 2010		Totaal aantal meegenomen 2010		Onttrekkingspercentages 2007 t/m 2010			
	aantal	Gew (Kg)	Aantal	Gew (Kg)	2010	2009	2008	2007
Bathse Spuikanaal	33	46	12	22	36%	26%	23%	39%
Schelde Rijnkanaal	480	672	191	344	40%	28%	31%	30%
Volkerak	3999	4599	894	1609	22%	22%	15%	22%
Zoommeer	271	379	56	101	21%	21%	15%	16%
Totalen	4783	6696 *)	1153	2075 **)	24%	22%	16%	22%

*) op basis van een gemiddelde lengte van 55,1 cm met een gemiddeld gewicht van 1,4 kg

***) op basis van een gemiddelde lengte van 58 cm met een gemiddeld gewicht van 1,8 kg

Onttrekkingspercentage gevangen MAATSE snoekbaars.

In onderstaande tabel is het onttrekkingspercentage berekend rekening houdend met de gemiddelde lengte van de MAATSE snoekbaars (dus de snoekbaars met een lengte boven 42 cm). De gemiddelde lengte van de **maatse** snoekbaars is 58,0 cm. Bij deze lengte heeft de snoekbaars een gewicht van gemiddeld 1,8 kg (bron: Kennisdocument Snoekbaars 2007).

Tabel 4

Onttrekkings-Tabel 2010 Maatse snoekbaars	Totaal aantal gevangen maatse snoekbaarzen 2010		Totaal aantal meegenomen 2010		Onttrekkingspercentages maatse vis
	aantal	Gew (Kg)	Aantal	Gew (Kg)	2010
Totalen 2010	4198	7556	1153	2075	27%

Voor de uitkomsten van zowel tabel 3 en 4 dient rekening gehouden te worden dat slechts 55% van de sportvissers met een onttrekkingsvergunning vangstgegevens heeft aangeleverd. In elke geval zal dit van invloed zijn op de hoeveelheden gevangen en onttrokken snoekbaars.

Gemiddelde vangst per uur

Deze vraag zal menig sportvisser met veel belangstelling beantwoord willen zien. Met de gegevens die verzameld zijn is daar vrij eenvoudig een antwoord op te geven.

In onderstaande tabel is dit inzichtelijk gemaakt:

Tabel 5

Vangstregistratie snoekbaars			Gemiddeld aantal te vangen snoekbaarzen per uur		
water	Totaal aantal gevangen snoekbaarzen in 2010	Totaal aantal hengelingen in 2010	2010	2009	2008
Bathse Spuikanaal	33	161,5	0,20	0,32	0,32
Schelde Rijnkanaal	480	3161,5	0,15	0,25	0,31
Volkerak	3999	8500	0,47	0,51	0,69
Zoommeer	271	964	0,28	0,48	0,61
Totalen	4783	12787	0,37	0,45	0,60

*) gepubliceerde cijfers 2008 gecorrigeerd voor het gebruik van 2 hengels

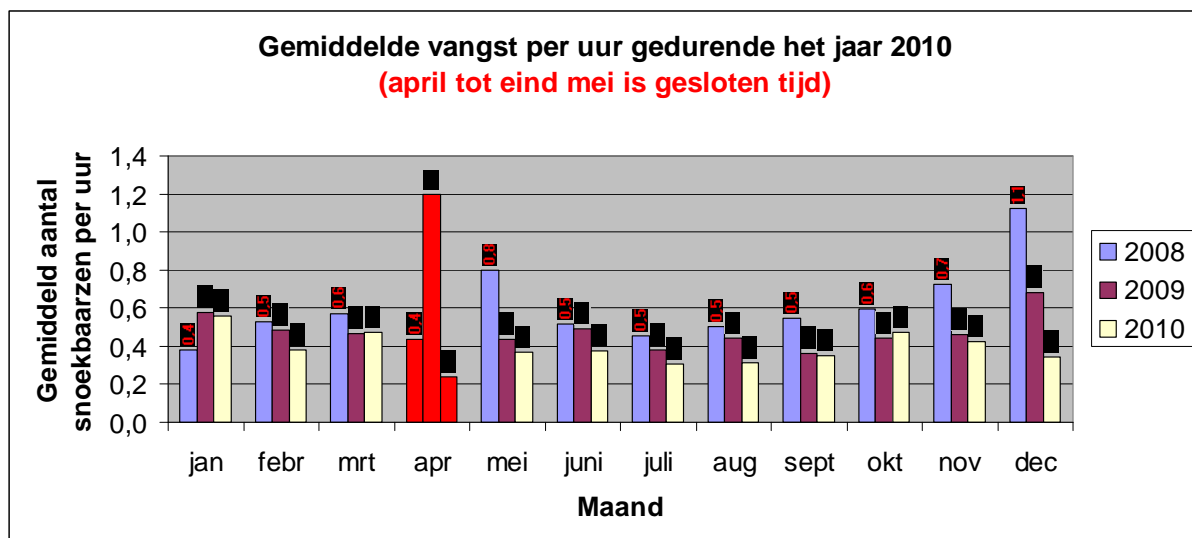
Het Volkerak en Zoommeer komen in 2010 als beste uit de bus maar scoren weer duidelijk minder dan in 2008. Het Bathse Spuikanaal en het Schelde Rijnkanaal blijven gelijk wat de vangstsnelheid betreft. De reden voor deze teruggang is natuurlijk verklaarbaar uit de teruggang van het aantal vangsten in 2010 (zie tabel 2).

De grootste vissen in 2010, twee snoekbaarzen elk van 104 cm, zijn gevangen in het Volkerak en in het Schelde Rijnkanaal.

Vangsten per maand

Door de sportvissers zijn de vangsten per visdag genoteerd. Samenvatting van de vangstgegevens per maand levert een interessant overzicht op, zie onderstaande grafiek:

Grafiek 4

Grafiek 4

Opmerkelijk is dat er kennelijk nog steeds sportvissers zijn die niet op de hoogte zijn van de wettelijk gesloten tijd voor snoekbaars gedurende de maanden april tot eind mei. Hoewel ten opzichte van 2009 wel een aanzienlijke daling waarneembaar is. Geadviseerd wordt om dit duidelijk te vermelden op de vangstregistratiekaart.

2010 liet duidelijk mindere vangstkansen zien, gemiddeld 30% minder dan in 2008. In 2010 zien we dat deze trend naar minder vangsten zich doorzet.

In 2010 blijkt echter de maand januari de beste vangstkansen te bieden. Voor 2008 en 2009 was dit de maand december.

Samenvatting

De meest significante aspecten van de hengselvangstregistratie snoekbaars zijn in onderstaande tabel samengevat voor de jaren 2007 t/m 2010.

Tabel 6

Aspect	2010	2009	2008	2007
<i>Aantal verstrekte onttrekkingsvergunningen</i>	374	389	415	600
<i>Aantal retour ontvangen registratiekaarten</i>	204 (55%)	258 (66%)	216 (52%)	251 (42%)
<i>Aantal visdagen</i>	1313	1684	1201	*)
<i>Aantal visuren</i>	12787	16055	12500	*)
<i>Gemiddeld aantal hengels per visdag</i>	1,6	1,6	1,6	
<i>Gemiddeld aantal visuren per dag</i>	6,03	5,95	6,50	*)
<i>Gemiddeld aantal visuren per jaar per sportvisser</i>	62,7	62,2	57,9	*)
<i>Aantal gevangen snoekbaarzen</i>	4783	7275	7459	8606
<i>Aantal onttrokken snoekbaarzen</i>	1153	1633 (22%)	1220 (16%)	1920 (22%)
<i>Maximum lengte gevangen snoekbaars</i>	104	107 cm	106 cm	*)
<i>Gemiddelde lengte gevangen snoekbaars</i>	55,1	53,1 cm	51,0	*)
<i>Gemiddelde lengte gevangen MAATSE snoekbaars (> 42 cm)</i>	58,0	57,1	54,7	*)
<i>Aantal te vangen snoekbaarzen per uur (gemiddeld)</i>	0,37	0,45	0,60	*)
<i>Beste vangmaand</i>	januari	december	december	*)
				*) = Geen registratie

Conclusies en aanbevelingen per onderwerp

Deelnemers vangstregistratie

1. Het aantal verstrekte vergunningen is in 2010 licht teruggelopen t.o.v. 2009. Het aantal retour ontvangen registratiekaarten is t.o.v. het voorgaande jaren gedaald tot 55%. In een aantal gevallen zijn de teruggestuurde registratiekaarten geheel gevuld (13 visdagen).

Aanbeveling: Bij het verstekken van de onttrekkingsvergunning 2 i.p.v. één registratiekaart meesturen.

2. Er blijken, óók in 2010, nog steeds sportvissers te zijn die geen weet hebben van de gesloten tijd in de maanden april en mei.

Aanbeveling: In de uit te geven vergunning voor 2012 de gesloten tijd wel vermelden.

3. Het gebruik van hengselvangstregistratie Online van Sportvisserij Nederland voor snoekbaarsonttrekking is zeer laag. Slechts 3% van de sportvissers die de vangstregistratiekaart retour hebben gezonden maken melding dat ze HVR Online gebruiken voor het snoekbaarsvangsten. Het opsporen van de snoekbaarsvangsten in HVR Online is een tijdrovende bezigheid. Van Sportvisserij Nederland is vernomen dat HVR Online in 2012 vervangen zal worden door een gebruikersvriendelijk vangstregistratiesysteem.

Aanbeveling: Z.s.m. de vangstregistratiekaart aanpassen zodat deelnemers geen snoekbaarsregistraties meer melden via HVR Online.

Vangsten en onttrekking:

4. Dramatische daling Snoekbaarsvangsten in 2010:
In 2010 is het totale aantal vangsturen t.o.v. 2009 gedaald met 20 %, echter het totale aantal gevangen Snoekbaarzen in 2010 daalde met 36 % t.o.v. 2009. Uit de vangstregistratiekaarten is hiervoor GEEN reden te analyseren. Bij enkele telefonische contacten met sportvissers, die hebben meegewerkt aan de vangstregistratie, wordt desgevraagd als reden aangegeven: stroperij.

Aanbeveling:

1. In VBC-verband de daling van de snoekbaarsvangsten door sportvissers ter sprake brengen om wellicht de geconstateerde teruggang van de hengselvangsten in 2010 te kunnen verklaren.
 2. De controle door BOA's op de betreffende wateren intensiveren om mogelijke stroperij de kop in te drukken.
 3. Het in samenwerking met de beroepsvisserij aanscherpen van de regulering van de onttrekking van snoekbaars, waarbij rekening wordt gehouden met de huidige trend.
5. in 2010 is het onttrekkingspercentage t.o.v. 2009 met 2 % gestegen tot 24 %. Dus ¼ van de gevangen snoekbaars wordt door de sportvissers meegenomen voor consumptie.

Aanbeveling: Een regelmatige controle (op het water) van het aantal in bezit zijnde snoekbaarzen (maximaal 3 per visdag) is aan te bevelen. Ook controle bij het einde van de visdag op het in bezit hebben van maximaal 3 snoekbaarzen is zeer aan te bevelen.

5. De gemiddelde lengte van de gevangen snoekbaarzen is in 2010 gestegen naar 55,1 cm (in 2009 was dit 53,1 cm).
De gemiddelde lengte van de gevangen MAATSE snoekbaars (> 42 cm) is in 2010 gestegen naar 58,0 cm (in 2009 was dit 57,1 cm).

Aanbeveling: Geen

6. De gemiddelde vangkans per uur (in 2010: 0,4 snoekbaars per uur) is met ongeveer 25 % gedaald t.o.v. 2009 (0,5 snoekbaars per uur).
Was in de jaren 2008 en 2009 in de maand december de meeste vangst per uur mogelijk, in 2010 is dat, met 0,6 snoekbaars per uur, verschoven naar de maand januari.

Aanbeveling: Geen.